

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolan Borgen

2015/2016

Inledning

Förskolan är enligt lag – Diskrimineringslagen och Skollagen – skyldig att aktivt arbeta mot alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (dessa och andra väsentliga begrepp förklaras i bilaga 1). Det arbetet på förskolan Borgen/Bryggan beskrivs i detta dokument.

Vår vision

Vår verksamhet ska präglas av en positiv nyfikenhet på vad varje barn kan tillföra oss. På vår förskola ska barn, föräldrar och personal känna sig trygga och respekterade samt veta till vem man ska vända sig om de känner oro för en situation på förskolan.

Ansvar

Huvudmannen/kommunen har ansvar för att förskolan arbetar mot diskriminering och kränkande behandling. Förskolechefen har ansvar för att planen skrivs, följs och utvärderas samt att rapportera till huvudmannen/kommunen vid fall av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Arbetslaget ansvarar för planering, genomförande av planens intentioner och rapportering till förskolechefen.

Barnens delaktighet

Barnen deltar utifrån mognad och uttrycksförmåga. Varje avdelning har tillsammans med barnen formulerat regler för hur vi ska vara mot varandra t. ex "kompissol", vänskapssånger,, och "Quintus". Vi påminner varandra om hur vi ska vara en bra kompis. Barnen är delaktiga vid konfliktlösning och får uttrycka sina känslor och blir lyssnade till.

Information

Planen för arbete mot diskriminering och kränkande behandling finns på Borgens hemsida och på varje avdelning. All personal på förskolan känner till planen och arbetar aktivt för att den följs. Vikarier, nyanställd personal, VFU-studenter och praktikanter informeras om planen av förskolechefen. Vid inskolning och föräldramöte informeras alla föräldrar om planen och om vårt arbete.

Barnen blir delaktiga i vårt arbete i den vardagliga verksamheten.

Uppföljning och utvärdering

Arbetet följs upp löpande inom arbetslaget och utvärderas i samband med den årliga utvärderingen på förskolan. Det finns frågor till föräldrarna i kundundersökningen "PILEN" som genomförs i början av året som berör ämnet.

Planen utvärderas på våren och revideras på hösten.

Vi önskar införa en trygghetsgrupp som träffas två gånger per år för att övervaka att denna plan hålls levande. Gruppens medlemmar ska informeras om nytt material och andra nyheter. En pedagog från varje avd. ska ingå.

Utvärdering av fjolårets insatser

Vi informerade föräldrar om vår likabehandlingsplan på höstens föräldramöte. På januari's föräldramöte presenterade vi mer ingående planen inför "PILEN"-enkäten.

Temavecka kring barnkonventionen i början på varje höst i samband med FN-dagen, lägger grunden för fortsatt arbete kring likabehandling som sedan är ett ständigt pågående arbete. Vårt nya upplägg att fira FN-dagen med sång och fika (för de mindre barnen) i tornet var mycket uppskattat och lyckat. De äldre barnen promenerade ner till förskolan Bryggan och firade tillsammans med dem. Vi anser att det är en trevlig tradition/aktivitet. Vi önskar ytterligare utbildning kring barnkonventionen.

Främjande arbete

Med främjande arbete menar vi

- att vi förstärker allas lika värde genom en gemensam barnsyn
- förskolans uppdrag gällande demokrati och mänskliga rättigheter
- ett arbete som bedrivs kontinuerligt

Läroplanen för förskolan betonar följande:

"Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen." (Lpfö 98 rev. 2010, s.4)

Diskrimineringsgrunderna definieras i diskrimineringslagen och utgår från FNs konvention om de mänskliga rättigheterna, barnkonventionen och direktiv från EU. Vi utgår från dem i vårt främjande arbete.

Insatser

Kön

- Vi behandlar barnen som individer och har samma förväntningar på dem oavsett kön
- Vi använder oss av litteratur och material som främjar jämställdhet

Könsidentitet

- Vi visar en öppen inställning till barnens lek och vilja att prova nya saker
- Vår innemiljö ska ge barnen möjlighet att välja identiteter i lekar som inte är låsta till stereotypa könsmonster

Etnisk tillhörighet

- Vi lyfter fram alla kulturers lika värde

Religion eller annan trosuppfattning

- Vi erbjuder alternativ kost för dem som önskar
- Vi är lyhörda inför föräldrars önskemål angående högtider

Funktionsnedsättning

- Vi arbetar utifrån en särskild handlingsplan

Sexuell läggning

- I vårt arbete om familjen, samtalar vi om olika familjekonstellationer med hjälp av böcker och utifrån barnens frågor.

Ålder

- Genom att planera verksamhet och miljö utifrån barnens olika förutsättningar och behov, oavsett ålder, ges möjligheten att delta i verksamheten.

Vi planerar även insatser inom tre andra områden för att främja likabehandling

Socialt klimat

- Träna empati genom samtal, lekar, drama, sånger och litteratur.
- Påminna varandra om vårt förhållningssätt i det dagliga arbetet.
- Öppenhet för varandras olikheter.
- Barns rättigheter

Verksamhetsplanering

- På våra gemensamma forum (APT, reflektionsmöten, pedagogiskt forum och studiedagar) diskutera diskrimineringsplanen.

Pedagogik och material

- Vi uppmuntrar alla barn att pröva olika aktiviteter och därmed utveckla sina förmågor.
- Alla barn ska oavsett ålder och kön ha tillgång till olika material och leksaker.
- Vi strävar efter att bemöta, lyssna till och tillgodose varje barns behov.
- I vårt språkbibliotek finns material som främjar övningar i empati och känslor.

Kartläggning och analys

Vi har kartlagt risker i verksamheten genom egna observationer på förskolan.

- Vi behöver vara observanta på var någonstans på förskolan/gården personal bör finnas till hands för att förebygga och hantera konflikter.
- Det finns undanskymda ställen på gården och inomhus som måste hållas under uppsikt.
- Konflikter kan uppstå i "väntande" situationer t.ex av- och påklädning vid ut- och ingång samt andra situationer då många barn är tillsammans.

Förebyggande arbete

Med förebyggande arbete menar vi de åtgärder vi vidtar för att avvärja de risker som vi upptäckt genom vår kartläggning. Vi beskriver vad vi gör och hur vi ska göra det.

Stora gården:

Det ska alltid finnas en pedagog där det finns barn minst en på varje sida av byggnaden. Om bara en pedagog är ute och barnen utnyttjar hela gården så ska denna alltid stå vid rutschkanan/backen för att ha översyn.

Båda gårdarna:

Pedagoger ska alltid finnas där barn befinner sig och vara observanta och lyhörda för eventuella kränkningar.

Inomhus:

Inga stängda dörrar utan fönster. Vuxna befinner sig där barnen är. Se till att det inte blir för många barn på en plats, pedagoger "i alla rum".

Väntande situationer:

"Sluss-system" vid av/påklädning, blöjbyten, toabesök etc.

Tydliga regler. Försök undvik trängsel.

Mål

- Fördela personalresurserna där de mest behövs utifrån barnens aktiviteter.
- Hjälpa varandra över avdelningarna, all personal ska ingripa oavsett avdelning.
- Lära barnen att sätta gränser med ord och/eller tecken. Nej är ett nej!
- Tydliga och väl genomtänkta rutiner som ändras efter barnens behov.

Åtgärder

- Vi skapar trygghet genom struktur, kontinuitet och genomtänkta regler.
- Vuxna observerar leken och inträder och stöttar barnen när det behövs.
- Vi är uppmärksamma på om någon är utanför gruppen/leken.
- Vi är lyhörda och lär barnen hantera konflikter.
- Dela av stora gården för att lättare kunna ha uppsikt över de barn man ansvarar för.

Ansvarsfördelning

All personal.

Tidsplan och uppföljning

Kontinuerlig uppföljning av observationer sker i arbetslaget. Återkoppling av föräldraenkäten "PILEN" sker under våren.

Planen utvärderas på våren och revideras på hösten.

Planen gäller från

2015-11-01

Planen gäller till

2016-11-30

Åtgärder för akuta situationer

Vid trakasserier och kränkande behandling mellan barn:

- På förskolan görs en kartläggning av vad som hänt
- berörda föräldrar informeras
- en utredning skrivs (se bilaga 2)
- en handlingsplan skrivs (för både den som kränkt/trakasserat och den som blivit kränkt/trakasserad) som ska leda till en långsiktig lösning (Se bilaga 3)
- ärendet följs upp, dokumenteras och utvärderas (Se bilaga 4)
- förskolan gör en uppföljning av händelsen
- huvudmannen/kommunen informeras (Hur)

Vid trakasserier och kränkande behandling från personal:

- förskolechef och biträdande förskolechef informeras
- förskolechef och biträdande förskolechef har samtal med berörda parter för att utreda
- förskolechef och biträdande förskolechef kontaktar föräldrar
- förskolechef och biträdande förskolechef beslutar om fortsatta åtgärder
- facklig organisation kallas eventuellt in
- beslut om fortsatta åtgärder
- förskolechef och biträdande förskolechef dokumenterar och informerar huvudmannen/kommunen.

Anmälningsplikt

Personal som får kännedom om trakasserier eller kränkande behandling måste informera förskolechef och biträdande förskolechef om detta.

Förskolechef och biträdande förskolechef är skyldig att föra informationen vidare till huvudmannen/kommunen.

Rutiner för anmälan av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Barn kan berätta för någon i personalen och/eller vårdnadshavare om de känner sig utsatta eller känner till någon som är utsatt.

Vårdnadshavare kan meddela personalen eller göra en anmälan i första hand till biträdande förskolechef Marie Anestedt tel.08-5909 7864 marie.anestedt@upplandsvasby.se som i sin tur informerar förskolechefen Birgitta Andrén, tel. 08-590 978 49, birgitta.andren@upplandsvasby.se

Referenslitteratur

Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. *Skolverkets allmänna råd*, 2012.

- (Ur "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling". *Skolverkets allmänna råd*, 2012, sid 47-48)
- Läroplanen för förskolan Lpfö98 (rev2010)

Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i de allmänna råden och är bland annat hämtade från diskrimineringslagen, skollagen och propositionen Ett starkare skydd mot diskriminering (prop. 2007/08:95).

En person är skyddad mot diskriminering utifrån de i diskrimineringslagen angivna **diskrimineringsgrunderna**. De sju diskrimineringsgrunderna är kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder.

Direkt diskriminering innebär att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Man kan också i vissa fall diskriminera genom att behandla alla lika, så kallad **indirekt diskriminering**. Med detta menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse eller ett förfaringsätt som framstår som neutralt men som i praktiken missgynnar ett barn eller en elev av skäl som har samband med en viss diskrimineringsgrund, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringsättet har ett berättigat syfte.

Med begreppet **likabehandling** menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Trakasserier innebär ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier innebär ett handlande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Sexuella trakasserier behöver inte ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. För att underlätta läsningen inryms i den här skriften begreppet sexuella trakasserier i begreppet trakasserier. Med diskrimineringsgrunden **könsöverskridande identitet** eller uttryck menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Med diskrimineringsgrunden **etnisk tillhörighet** menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Med **funktionshinder** menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Med **sexuell läggning** menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Med **kränkande behandling** menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Utredning om trakasserier eller kränkande behandling

Datum.....Utredare.....

Utsatt barn:.....Förskola:.....

Vem har uppmärksammat problemet:.....

Vem har utfört kränkningen:.....

Händelseförlopp:.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Personer som deltar vid samtalet:.....

.....

Datum för uppföljningssamtal:.....

Underskrift av utredare:.....

Bilaga 3

Handlingsplan vid trakasserier eller kränkande behandling

Datum:.....Namn:.....

Förskola:.....

Nuläge:.....

.....
.....
.....

Mål:.....

.....
.....

Metod:

.....
.....
.....

Insatser:

.....
.....
.....

Datum för uppföljning och utvärdering:.....

.....

Förskolechef Förskollärare

Uppföljning av handlingsplan vid trakasserier eller kränkande behandling

Datum:.....Namn:.....

Förskola:.....

Hur har det gått? (Är målet uppnått?).....

.....

.....

.....

Åtgärder – så här arbetar vi: Ansvarig:

.....

.....

.....

Ärendet **ej** avslutat. Nytt uppföljningsdatum:.....

Ärendet avslutat, datum:.....

.....

Underskrifter